

Số: /TTr-BTNMT

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

TỜ TRÌNH**Về việc phê duyệt Quyết định của Thủ tướng Chính phủ
về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh,
phát hành trái phiếu xanh**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện nhiệm vụ được giao tại Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10 tháng 01 năm 2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường và Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 08 tháng 01 năm 2022 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách Nhà nước năm 2022, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, cơ quan ngang bộ tổ chức xây dựng **Quyết định của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy định tiêu chí môi trường và việc xác nhận đối với dự án được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh**. Hồ sơ dự thảo Quyết định đã được Bộ Tài nguyên và Môi trường hoàn thiện, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, ban hành tại Tờ trình số 88/TTr-BTNMT ngày 30 tháng 12 năm 2022.

Ngày 06 tháng 6 năm 2023, Văn phòng Chính phủ đã có Văn bản số 4147/VPCP-NN gửi Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc hoàn thiện dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy định tiêu chí môi trường và việc xác nhận đối với dự án được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh, trong đó thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà yêu cầu Bộ Tài nguyên và Môi trường nghiên cứu các ý kiến của Bộ Tài chính và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, làm việc với hai đơn vị để thống nhất hoàn thiện dự thảo Quyết định, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà và căn cứ các ý kiến góp ý của Bộ Tài chính (tại Văn bản số 4898/BTC-TCNH ngày 15 tháng 5 năm 2023) và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (tại Văn bản số 1792/NHNN-TD ngày 16 tháng 3 năm 2023), Bộ Tài nguyên và Môi trường đã làm việc với đại diện của Bộ Tài chính, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, tham vấn ý kiến góp ý của một số tổ chức trong nước, các chuyên gia, tổ chức quốc tế; rà soát, giải trình tiếp thu ý kiến của Bộ Tài chính và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (tại Báo cáo tiếp thu, giải trình kèm theo); nghiên cứu chỉnh lý và hoàn thiện dự thảo **“Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh”**. Bộ Tài nguyên và Môi trường xin báo cáo như sau:

I. KẾT QUẢ TIẾP THU, HOÀN THIỆN VÀ ĐỀ XUẤT DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

1. Về tiêu chí môi trường đối với các dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh và danh mục phân loại xanh

a) Về tiêu chí môi trường (Điều 3 của dự thảo Quyết định):

Dự thảo Quyết định quy định chi tiết tiêu chí môi trường đối với 02 nhóm đối tượng, bao gồm: (i) các dự án đầu tư được xem xét cấp tín dụng xanh; (ii) các dự án đầu tư được xem xét phát hành trái phiếu xanh. Theo đó, mỗi một loại hình dự án đầu tư được xem xét cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh cần đáp ứng 02 nhóm tiêu chí, cụ thể như sau:

(1) Nhóm tiêu chí 1: Dự án đầu tư phải có quyết định phê duyệt kết quả thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường hoặc giấy phép môi trường hoặc đăng ký môi trường theo quy định hiện hành của pháp luật về bảo vệ môi trường, trừ các dự án đầu tư được miễn thủ tục môi trường theo quy định của pháp luật.

Nhóm tiêu chí này nhằm đảm bảo yêu cầu chung trong việc tuân thủ quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường, giảm thiểu rủi ro gây hại cho các mục tiêu bảo vệ môi trường khác và phù hợp với nguyên tắc “không gây hại đến các mục tiêu bảo vệ môi trường khác”, phù hợp với các danh mục phân loại xanh được áp dụng phổ biến của Liên minh châu Âu, ASEAN, Tổ chức sáng kiến khí hậu (CBI)...

(2) Nhóm tiêu chí 2: Dự án đầu tư phải đáp ứng yêu cầu quy định tại Phụ lục I ban hành kèm theo dự thảo Quyết định.

Nhóm tiêu chí này nhằm chứng minh dự án đầu tư có mục tiêu bảo vệ môi trường hoặc mang lại lợi ích môi trường và thuộc đối tượng được cấp tín dụng xanh theo quy định tại khoản 1 Điều 149 của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 đối với dự án đầu tư thuộc đối tượng cấp tín dụng xanh; hoặc chứng minh dự án đầu tư thuộc lĩnh vực bảo vệ môi trường, mang lại lợi ích về môi trường theo quy định tại khoản 2 Điều 150 của Luật Bảo vệ môi trường đối với dự án đầu tư thuộc đối tượng phát hành trái phiếu xanh. Các yêu cầu, chỉ tiêu sàng lọc đối với các dự án đầu tư thuộc danh mục phân loại xanh được xây dựng đảm bảo phản ánh các mục tiêu bảo vệ môi trường, lợi ích môi trường, kế thừa từ các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật và các quy định pháp luật có liên quan do các cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành.

b) Về danh mục phân loại xanh (Điều 4 của dự thảo Quyết định):

Dự thảo Quyết định đề xuất Danh mục phân loại xanh là danh mục các lĩnh vực, loại hình dự án đầu tư có mục tiêu bảo vệ môi trường, mang lại lợi ích về môi trường theo quy định tại khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và đáp ứng tiêu chí môi trường được quy định tại dự thảo Quyết định, bao gồm 47 loại hình dự án đầu tư thuộc 08 nhóm như sau:

(1) Năng lượng gồm 09 loại hình dự án đầu tư;

- (2) Giao thông vận tải gồm 02 loại hình dự án đầu tư;
- (3) Xây dựng gồm 03 loại hình dự án đầu tư;
- (4) Tài nguyên nước gồm 04 loại hình dự án đầu tư;
- (5) Nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản và bảo tồn đa dạng sinh học gồm 12 loại hình dự án đầu tư;
- (6) Công nghiệp chế biến, chế tạo gồm 04 loại hình dự án đầu tư;
- (7) Dịch vụ môi trường gồm 11 loại hình dự án đầu tư;
- (8) Chuyên đổi xanh có 02 loại hình dự án đầu tư.

Danh mục phân loại xanh đảm bảo tuân thủ quy định tại khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020; phù hợp với Hệ thống ngành kinh tế Việt Nam được ban hành kèm theo Quyết định số 27/2018/QĐ-TTg ngày 06 tháng 7 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ và Hệ thống phân ngành quốc tế (viết tắt là ISIC). Hầu hết các loại hình dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh thuộc đối tượng được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ theo quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường, các quy định pháp luật khác có liên quan và phù hợp với các ưu tiên, khuyến khích trong chiến lược, kế hoạch, quy hoạch phát triển của Việt Nam. Danh mục phân loại xanh được đề xuất trong dự thảo Quyết định tương thích với các danh mục phân loại xanh phổ biến hiện đang được áp dụng trên thế giới (*Chi tiết tại Báo cáo tiếp thu, giải trình kèm theo*).

2. Về việc xác nhận dự án thuộc Danh mục phân loại xanh

Các cơ quan, tổ chức căn cứ vào Danh mục phân loại xanh và các tiêu chí môi trường quy định tại dự thảo Quyết định để tự xác định dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh. Khuyến khích tham vấn ý kiến chuyên gia hoặc thông qua đơn vị tư vấn có chức năng phù hợp trong quá trình xác định dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh. Việc quy định như đề xuất sẽ đảm bảo các tổ chức, cá nhân có liên quan đến cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh tuân thủ quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường, phù hợp với thực tiễn hiện nay.

Đối với việc “Xác nhận dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh để được hưởng các chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước”, tại khoản 3 Điều 4 dự thảo Quyết định xin đề xuất như sau: “*Việc xác nhận dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước được thực hiện theo quy định của pháp luật có liên quan*”. Giải trình lý do đề xuất việc xác nhận như dự thảo Quyết định được trình bày tại Mục II của Tờ trình và Báo cáo tiếp thu, giải trình kèm theo.

3. Đề xuất nội dung chính của dự thảo Quyết định

Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh, bao gồm: 06 điều và 01 Phụ lục ban hành kèm theo Quyết định, bao gồm:

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng:

1. Phạm vi điều chỉnh: Dự thảo Quyết định quy định về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh.

2. Đối tượng áp dụng: Dự thảo Quyết định áp dụng đối với chủ dự án đầu tư có nhu cầu được cấp tín dụng xanh; chủ thể phát hành trái phiếu xanh; tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại Việt Nam và các cơ quan, tổ chức, cá nhân khác có liên quan.

Điều 2. Giải thích từ ngữ.

Điều 3. Tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh.

Điều 4. Danh mục phân loại xanh.

Điều 5. Tổ chức thực hiện.

Điều 6. Điều khoản thi hành.

Phụ lục ban hành kèm theo Quyết định gồm: Phụ lục I quy định Danh mục phân loại xanh, bao gồm các thông tin về lĩnh vực, loại hình dự án đầu tư; mã ngành kinh tế của dự án đầu tư; mục tiêu bảo vệ môi trường, lợi ích môi trường của dự án đầu tư và chỉ tiêu sàng lọc.

4. Tổ chức thực hiện sau khi Quyết định được ban hành

Các quy định về Danh mục phân loại xanh đối với các dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh là chính sách mới trên toàn cầu và ở Việt Nam nên việc tổ chức thực hiện sau khi Quyết định được ban hành, Bộ Tài nguyên và Môi trường xin đề xuất như sau:

- Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, cơ quan, tổ chức có liên quan thực hiện: (1) Hướng dẫn, tuyên truyền, phổ biến việc thực hiện các quy định tại Quyết định này; (2) Theo dõi thực hiện, rà soát, đánh giá và báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định sửa đổi, bổ sung Quyết định này.

- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan trực thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương căn cứ chức năng, nhiệm vụ và lĩnh vực quản lý nhà nước được giao có trách nhiệm tổ chức thực hiện Quyết định này.

II. GIẢI TRÌNH LÝ DO ĐỀ XUẤT TÊN, PHẠM VI ĐIỀU CHỈNH CỦA DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

2.1. Về kinh nghiệm, thông lệ và khuyến nghị của quốc tế có liên quan

Trên cơ sở nghiên cứu, cập nhật kinh nghiệm quốc tế liên quan đến tài chính xanh, phân loại xanh, kinh nghiệm trong ban hành, tổ chức thực hiện Danh mục phân loại xanh, một số bài học về tiêu chí môi trường, xây dựng Danh mục phân loại xanh và việc xác nhận dự án thuộc Danh mục phân loại xanh cho thấy:

a) Về tiêu chí môi trường và Danh mục phân loại xanh

Nhiều tổ chức của một số khu vực, quốc gia đã và đang xây dựng, ban hành Danh mục phân loại xanh, trong đó bao gồm các loại hình dự án hoặc hoạt động đầu tư kèm theo tiêu chí về môi trường để giúp nhà đầu tư trái phiếu, tổ chức tài chính, ngân hàng nhận diện được mức độ đáp ứng yêu cầu, góp phần vận hành thị trường tài chính xanh minh bạch, công bằng và hiệu quả. Thống kê đến nay, có 35 tổ chức quốc tế, khu vực, quốc gia đã ban hành danh mục phân loại xanh. Một số tổ chức đã ban hành danh mục phân loại xanh như: Ủy ban Châu Âu, Tổ chức Sáng kiến Khí hậu (CBI), Ngân hàng Thế giới (WB), Tổ chức Tài chính quốc tế (IFC), Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB),... Một số khu vực, quốc gia khác đang xây dựng danh mục phân loại xanh, điển hình như: ASEAN (dự thảo 1 ban hành tháng 11/2021), Trung Quốc (cập nhật và ban hành ngày 21/4/2021), Hàn Quốc (tháng 4/2021), Mông Cổ (ngày 17/12/2019), Bangladesh, Nam Phi, Nga, Nhật Bản, Malaysia, Indonesia, Sri Lanka, Kazakhstan (tháng 3/2021), Colombia (tháng 9/2021), Ấn Độ, Philipin, Singapore, Thái Lan, Chile, Mexico, Anh, Donomica, New Zealand, Úc, Canada...

Các tổ chức khu vực như Liên minh Châu Âu (EU), ASEAN, Tổ chức Sáng kiến Khí hậu (CBI), các quốc gia như Trung Quốc, Nhật bản, Hàn quốc, Kazakstan, ...xây dựng quy định về Danh mục phân loại xanh gồm có hai nội dung chính: (i) Mục tiêu môi trường và các tiêu chí, chỉ tiêu môi trường để phân loại danh mục phân ngành, hoạt động, dự án được cấp tài chính xanh, tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh; (ii) Xác nhận cho trái phiếu xanh hoặc chương trình tín dụng xanh. Hầu hết các tổ chức quốc tế, khu vực và quốc gia khuyến khích việc xác nhận trái phiếu xanh, tín dụng xanh thông qua tổ chức đánh giá độc lập.

Trên cơ sở các mục tiêu môi trường, tiêu chí môi trường, các danh mục phân loại xanh đang được áp dụng phổ biến của Liên minh Châu Âu (EU), Trung Quốc, Tổ chức Sáng kiến Khí hậu (CBI)...thường bao gồm danh mục các dự án phân theo các nhóm ngành, lĩnh vực chính như: Năng lượng; Giao thông; Xây dựng; Nông nghiệp; Sinh thái, rừng và môi trường; Tài nguyên nước; Công nghiệp chế biến, chế tạo; ...

b) Về việc xác nhận các dự án thuộc Danh mục phân loại xanh

Một là, về đối tượng xác nhận: một số quốc gia trên thế giới yêu cầu việc xác nhận gói trái phiếu xanh, khoản vay xanh, bao gồm: (i) xác nhận tiêu chí và phương thức xác định các dự án sử dụng tiền vốn huy động từ trái phiếu xanh hoặc tín dụng xanh đáp ứng tiêu chí môi trường, chỉ tiêu môi trường và thuộc danh mục phân loại xanh; (ii) xác thực phương thức quản lý dòng tiền từ trái phiếu xanh, tín dụng xanh phù hợp với quy định hoặc tiêu chuẩn liên quan.

Hai là, về quy định bắt buộc hoặc không bắt buộc: Liên minh Châu Âu, Trung Quốc, Indonesia và Phillipin...quy định việc xác nhận trái phiếu xanh là bắt buộc; hầu hết các tổ chức quốc tế, khu vực và quốc gia khuyến khích việc xác

nhận trái phiếu xanh, chương trình tín dụng xanh thông qua tổ chức đánh giá độc lập để tăng mức độ tin cậy.

Ba là, về mục đích xác nhận: mục đích chính của việc yêu cầu xác nhận nhằm ngăn chặn, giảm thiểu rủi ro về các hành vi tẩy xanh của tổ chức phát hành trái phiếu xanh, thực hiện các khoản vay xanh¹; nghiên cứu kinh nghiệm của quốc tế cũng cho thấy, đến nay chưa có quốc gia nào yêu cầu bắt buộc xác nhận để hưởng ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước.

Bốn là, về hình thức xác nhận: việc xác nhận chủ yếu được thực hiện đối với trái phiếu xanh, còn đối với tín dụng xanh thường do các ngân hàng, tổ chức tài chính xác nhận gắn với quá trình quản lý rủi ro tín dụng. Nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế và theo khuyến nghị về nguyên tắc trái phiếu xanh của Hiệp hội Thị trường vốn Quốc tế (ICMA) và Tiêu chuẩn trái phiếu xanh ASEAN cho thấy có 04 phương thức xác nhận phổ biến với các ưu điểm, nhược điểm như sau:

(1) Phương thức 1: Lấy ý kiến của bên thứ hai

Theo phương thức này, việc xác định, xác nhận, đánh giá trái phiếu xanh dựa trên báo cáo của tư vấn chuyên ngành, đưa ra ý kiến về thiết kế, hoạt động của dự án phù hợp với nguyên tắc phát hành trái phiếu xanh; phương pháp dán nhãn trái phiếu xanh của tổ chức phát hành cũng như cách thức xây dựng tính bền vững, tính xanh của tổ chức phát hành. Hình thức này thường được áp dụng ở giai đoạn trước khi phát hành, các tổ chức cung cấp ý kiến sẽ không có ý kiến gì thêm sau khi phát hành và phân bổ nguồn vốn thu được từ phát hành. Ngoài ra, hình thức này cũng có thể thay đổi khá nhiều tùy thuộc vào phương pháp tiếp cận mà tổ chức cung cấp ý kiến sử dụng.

Đây là hình thức đánh giá bên ngoài phổ biến nhất trên thị trường trái phiếu xanh. Ước tính có khoảng 70% trái phiếu được đánh giá độc lập có ý kiến tham vấn bởi bên thứ hai.

+ Ưu điểm: linh hoạt, thuận tiện, dễ áp dụng và được chấp thuận rộng rãi trong các hoạt động đầu tư liên quan đến trái phiếu xanh.

+ Nhược điểm: chỉ đánh giá được tính hợp lệ và tình trạng của trái phiếu xanh trước thời điểm phát hành. Tổ chức tư vấn chuyên ngành không theo dõi thông tin sau phát hành và khi phân bổ nguồn vốn thu được từ phát hành trái phiếu xanh.

(2) Phương thức 2: Thông qua xác minh, xác thực hoặc đảm bảo

Các tổ chức phát hành trái phiếu xanh có thể thu thập ý kiến xác minh độc lập dựa trên một bộ tiêu chí về các quy trình kinh doanh hoặc tiêu chí môi trường đạt chuẩn dưới dạng báo cáo của tổ chức cung cấp dịch vụ đảm bảo, xác thực. Các báo cáo sẽ đưa ra tuyên bố chính thức về sự phù hợp của trái phiếu xanh với phương pháp tiếp cận đã xác định của tổ chức phát hành. Quy trình đánh giá của

¹ Tẩy xanh là việc các tổ chức tuyên bố hoạt động đầu tư, dự án của họ là xanh, mang lại lợi ích cho môi trường, khí hậu nhưng trên thực tế hoạt động lại có nhiều gây hại cho môi trường hoặc không tạo ra lợi ích về môi trường như cam kết ban đầu.

tổ chức cung cấp dịch vụ đảm bảo, xác thực thường được thực hiện theo Chuẩn mực quốc tế về dịch vụ đảm bảo số 3000 (ISAE 3000). Phương thức này, thường được cung cấp bởi các tổ chức kiểm toán được công nhận như Deloitte, Pricewaterhouse Coopers (PwC), Ernst & Young (E&Y) và Klynveld Peat Goerdeler (KPMG) và một số tổ chức của Trung Quốc cung cấp cho thị trường nội địa Trung Quốc.

+ Ưu điểm: Phương pháp này tiếp cận chính thức hơn trong việc đánh giá khung trái phiếu xanh so với hình thức “Ý kiến của bên thứ hai” do bên cung cấp dịch vụ đảm bảo thường áp dụng Chuẩn mực quốc tế về dịch vụ đảm bảo số 3000 (ISAE 3000) hoặc có quy trình xác nhận theo tiêu chuẩn ISO/IEC 17029:2019. Ngoài ra, còn phát huy được vai trò của các đơn vị kiểm toán hiện có của các tổ chức phát hành. Với phương thức này, bên cung cấp dịch vụ đảm bảo sẽ cung cấp ý kiến về mức độ phù hợp của khung trái phiếu xanh, quy trình nội bộ của tổ chức phát hành trái phiếu xanh và phân bổ nguồn vốn thu được từ phát hành trái phiếu xanh.

+ Nhược điểm: Các tiêu chí sử dụng cho việc đánh giá khung trái phiếu xanh được tổ chức phát hành tự xác định mà không phải là tiêu chí của bên thứ ba độc lập hoặc tiêu chí do Chính phủ các nước, khu vực công bố. Báo cáo của tổ chức cung cấp dịch vụ đảm bảo thường cung cấp thông tin giới hạn, ít chi tiết.

(3) Phương thức 3: Chứng nhận

Theo phương thức này, các tổ chức được chứng nhận hoặc công bố bởi các cơ quan có thẩm quyền như Ủy ban Tiêu chuẩn trái phiếu xanh của Trung Quốc, Ủy ban giám sát thị trường và chứng khoán Châu Âu (ESMA); Bộ Môi trường của Indonesia...; hoặc các tổ chức xác thực được ủy quyền bởi Tổ chức sáng kiến khí hậu (CBI) sẽ tiến hành xác nhận chính thức về thông tin xác thực của trái phiếu xanh và tính nhất quán với các quy định của quốc gia/khu vực hoặc tiêu chuẩn được chấp nhận rộng rãi như của CBI.

+ Ưu điểm: Bao gồm các công tác kiểm tra chính thức trước và sau khi phát hành, cũng như phân bổ nguồn vốn thu được từ phát hành trái phiếu xanh. Phương thức này xác nhận sự phù hợp dựa trên một tiêu chuẩn minh bạch, rõ ràng và được nhà đầu tư nhìn nhận là thông lệ tốt nhất trên thị trường.

+ Nhược điểm: Phương thức này kém linh hoạt do phải được xác nhận bởi các tổ chức đáp ứng điều kiện về quy trình, chuẩn mực, nhân lực, kinh nghiệm,... được chứng nhận hoặc công bố bởi các cơ quan có thẩm quyền. Ngoài ra phương thức này có thể không được sử dụng cho một số loại hình dự án/tài sản xanh nhất định do chưa có tiêu chuẩn xanh cho những loại hình này.

(4) Phương thức 4: Xếp hạng trái phiếu xanh

Các tổ chức phát hành trái phiếu xanh có thể được một tổ chức chuyên ngành xếp hạng tín nhiệm thông qua hình thức chấm điểm. Các tổ chức chuyên ngành tự xây dựng các thang điểm xếp hạng riêng về việc áp dụng các nguyên tắc xanh, mục đích sử dụng vốn,... Một số thang đánh giá phổ biến hiện nay là

CICERO's Shades of Green, Oekom's Sustainability Bond rating, Moody's Green Bond Assessment, S&P's Green Bond Evaluation.

+ Ưu điểm: Đánh giá sự phù hợp với nguyên tắc trái phiếu xanh trên thang điểm rõ ràng (thường do tổ chức chuyên ngành đó tự xây dựng).

+ Nhược điểm: Thang điểm được xây dựng dựa trên phương pháp và bộ dữ liệu riêng của tổ chức chuyên ngành, do đó chưa đảm bảo tính khách quan, toàn diện. Kết quả chấm điểm/xếp hạng thường được đưa ra tại thời điểm trước khi phát hành, xác nhận sự phù hợp của trái phiếu với các nguyên tắc trái phiếu xanh và không có chấm điểm/xếp hạng sau khi phát hành và phân bổ nguồn vốn thu được từ phát hành trái phiếu. Phương pháp chấm điểm thường không được công khai chi tiết.

Năm là, về tổ chức tham gia xác nhận:

Hầu hết tổ chức quốc tế, khu vực và quốc gia khuyến khích việc xác nhận trái phiếu xanh, chương trình tín dụng xanh thông qua tổ chức đánh giá độc lập đáp ứng tiêu chuẩn và được công bố. Ngoài ra, một số quốc gia, khu vực quy định việc xác nhận trái phiếu xanh là bắt buộc như Liên minh châu Âu, Trung Quốc, Indonesia và Phillipin. Để tham gia được vào việc đánh giá, các tổ chức đánh giá độc lập phải đăng ký hoặc được cấp phép, giám sát bởi cơ quan nhà nước có thẩm quyền, điển hình như Ủy ban giám sát thị trường và chứng khoán Châu Âu (ESMA); Bộ Môi trường Indonesia, Ủy ban Tiêu chuẩn trái phiếu xanh của Trung Quốc.

Sáu là, về phương thức quản lý:

Phần lớn các quốc gia, khu vực ban hành danh mục phân loại xanh trước để cung cấp công cụ kỹ thuật cho các tổ chức, cá nhân có liên quan xác định dự án thuộc danh mục phân loại xanh. Trên cơ sở thực tiễn áp dụng sẽ kiến toàn hệ thống tổ chức và ban hành các quy định pháp luật phù hợp để quản lý trái phiếu xanh, xác nhận dự án thuộc danh mục phân loại xanh, điển hình như: Ủy ban châu Âu sau khi ban hành luật về Danh mục phân loại xanh (EU Taxonomy) tiếp tục ban hành quy định về trái phiếu xanh, báo cáo tài chính xanh, trong đó quy định phát hành trái phiếu xanh, tài chính xanh phải dựa trên Danh mục phân loại xanh được ban hành, đồng thời giao Ủy ban giám sát thị trường và chứng khoán Châu Âu (ESMA) làm cơ quan quản lý việc xác nhận trái phiếu xanh, tài chính xanh, tín dụng xanh của các tổ chức xác nhận độc lập; Trung Quốc sau khi ban hành Danh mục phân loại xanh vào tháng 4 năm 2021, đến tháng 7 năm 2023 tiếp tục ban hành quy định về nguyên tắc trái phiếu xanh, trong đó quy định trái phiếu xanh phải phù hợp với Danh mục phân loại xanh; quy định về xác nhận độc lập và công bố thông tin, đồng thời Trung Quốc đã thành lập Ủy ban Tiêu chuẩn trái phiếu xanh làm cơ quan liên ngành thực hiện quản lý về trái phiếu xanh.

2.2. Giải trình việc đề xuất điều chỉnh tên, phạm vi của Dự thảo Quyết định

Tên dự thảo Quyết định sau khi tiếp thu, chỉnh sửa là ***“Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh”***, so với nhiệm vụ được giao tại khoản 2 Điều

154 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10 tháng 01 năm 2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường cho thấy phạm vi có một số điều chỉnh, với lý do như sau:

Một là, điều chỉnh tên, phạm vi theo hướng quy định cụ thể cho “dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh”:

Theo quy định tại khoản 2 Điều 154 của Nghị định số 08/2022/NĐ-CP: “*Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các bộ, cơ quan ngang bộ có liên quan xây dựng trình Thủ tướng Chính phủ ban hành tiêu chí môi trường và việc xác nhận đối với dự án được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh (sau đây gọi là danh mục phân loại xanh) trước ngày 31 tháng 12 năm 2022*”. Tuy nhiên, Điều 149, Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 quy định rõ “*dự án đầu tư*” mới là đối tượng để cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh. Phạm vi và đối tượng xác định trong dự thảo Quyết định cũng là “*dự án đầu tư*”. Do vậy, việc điều chỉnh từ “*dự án*” thành “*dự án đầu tư*” trong dự thảo Quyết định là phù hợp, tránh nhầm lẫn khi áp dụng thực hiện.

Hai là, điều chỉnh phạm vi của dự thảo Quyết định theo hướng ban hành tiêu chí môi trường đối với các dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh mà chưa quy định cụ thể việc “xác nhận để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước”. Việc xác nhận dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước được thực hiện theo quy định của pháp luật có liên quan.

Theo quy định tại khoản 3 Điều 154 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP: “*Việc xác nhận dự án thuộc danh mục phân loại xanh theo quy định tại khoản 2 điều này được thực hiện theo đề nghị của chủ dự án đầu tư, chủ thể phát hành trái phiếu xanh có nhu cầu xác nhận để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước về tín dụng xanh, trái phiếu xanh theo quy định tại Nghị định này*”. Trên cơ sở nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế, yêu cầu của pháp luật bảo vệ môi trường, đánh giá hiện trạng hệ thống quy định pháp luật có liên quan đến tín dụng xanh, trái phiếu xanh, thực tiễn hoạt động cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh ở Việt Nam thời gian qua, việc chỉ ban hành tiêu chí môi trường đối với các dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh là phù hợp vì một số lý do sau:

(1) Việc ban hành tiêu chí môi trường cho các dự án đầu tư là rất cần thiết để có căn cứ pháp lý đầy đủ cho tổ chức, cá nhân tự xác định dự án đầu tư thuộc đối tượng được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh theo quy định tại Điều 149, Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và các Điều 154, Điều 155, Điều 156, Điều 157 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP.

(2) Đáp ứng yêu cầu cấp thiết hiện nay của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại Việt Nam, tổ chức phát hành trái phiếu, cơ quan quản lý nhà nước có liên quan đến cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh trong việc huy động nguồn lực tài chính thực hiện mục tiêu về quản lý, sử dụng hiệu quả tài nguyên, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu, phát triển kinh tế

xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế các-bon thấp. Tăng cường vai trò của Nhà nước trong tạo dựng hành lang pháp lý để hình thành, phát triển thị trường tín dụng xanh, trái phiếu xanh.

(3) Đảm bảo phù hợp với thông lệ, khuyến nghị của các tổ chức quốc tế như Hiệp hội Thị trường vốn quốc tế (ICMA), Ủy ban Phân loại ASEAN (ASEAN Taxonomy Board). Phù hợp với kinh nghiệm của một số quốc gia, khu vực như Liên minh châu Âu, ASEAN, Trung Quốc...Hiện nay, hầu hết các quốc gia/khu vực ban hành Danh mục phân loại xanh trước để làm căn cứ cho các tổ chức, cá nhân có liên quan xác định dự án đầu tư đáp ứng tiêu chí môi trường; sau đó tiếp tục xây dựng, ban hành các quy định chung về quản lý tín dụng xanh, trái phiếu xanh, tài chính xanh (bao gồm cả việc tổ chức, xác nhận, công bố thông tin, phương thức quản lý dòng tiền từ trái phiếu xanh, tín dụng xanh phù hợp với quy định hoặc tiêu chuẩn liên quan...)².

(4) Tín dụng xanh, trái phiếu xanh, phân loại xanh là các quy định pháp luật, chính sách mới ở Việt Nam. Việc ban hành trước Danh mục phân loại xanh kèm theo tiêu chí môi trường để theo dõi, đánh giá thực tiễn nhằm tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật có liên quan, phù hợp với khung khổ pháp luật và điều kiện thực tiễn của Việt Nam.

(5) Hiện nay, việc ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước đối với tín dụng xanh, trái phiếu xanh chưa được quy định cụ thể trong các văn bản pháp luật hiện hành ở Việt Nam, do đó còn nhiều hạn chế trong việc xác định trình tự, thủ tục, vai trò, trách nhiệm của các bên có liên quan. Nghiên cứu thực tiễn cho thấy chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước có liên quan về tín dụng xanh, trái phiếu xanh thường được thống nhất với quy định cụ thể của pháp luật chuyên ngành.

(6) Bộ Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp với Bộ Tài chính, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam phân tích, lựa chọn các phương thức khác nhau để quy định chi tiết việc xác nhận dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh theo quy định tại khoản 3 Điều 154 Nghị định 08/2022/NĐ-CP như phương thức thông qua tổ chức độc lập có chuyên môn và theo thông lệ quốc tế (kiểm toán độc lập, công ty xếp hạng, đánh giá sự phù hợp...); hoặc phương thức giao cho các tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại Việt Nam, cơ quan quản lý nhà nước về trái phiếu thực hiện việc xác nhận... Tuy nhiên, qua phân tích, đánh giá, các phương thức đều có các hạn chế do chưa đủ căn cứ pháp lý, vượt quá thẩm quyền

² Quốc hội và Hội đồng Châu Âu sau khi ban hành luật về Danh mục phân loại xanh (EU Taxonomy) tiếp tục ban hành quy định về Trái Phiếu xanh và báo cáo tài chính xanh trong đó quy định phát hành trái phiếu xanh, tài chính xanh phải dựa trên Danh mục phân loại xanh được ban hành và giao cho Ủy ban giám sát thị trường và chứng khoán Châu Âu (ESMA) làm cơ quan quản lý việc xác nhận trái phiếu xanh, tài chính xanh, tín dụng xanh của các tổ chức xác nhận độc lập. Trung Quốc sau khi ban hành Danh mục phân loại xanh vào tháng 4 năm 2021, đến tháng 7 năm 2023 tiếp tục ban hành quy định về nguyên tắc trái phiếu xanh trong đó quy định trái phiếu xanh phải phù hợp với Danh mục phân loại xanh và quy định về xác nhận độc lập và công bố thông tin, cùng với đó Trung Quốc thành lập Ủy ban Tiêu chuẩn trái phiếu xanh là cơ quan liên ngành thực hiện đánh giá và chứng nhận trái phiếu xanh. Đề tham gia được vào việc đánh giá, các tổ chức đánh giá độc lập phải đăng ký hoặc cấp phép và được giám sát bởi cơ quan có thẩm quyền của nhà nước, điển hình như: của EU là Ủy ban giám sát thị trường và chứng khoán Châu Âu (ESMA); của Indonesia là Bộ Môi trường và Indonesia chấp thuận các tổ chức đánh giá độc lập quốc tế.

hoặc không phù hợp với thông lệ quốc tế, thực tiễn của thị trường tín dụng xanh, trái phiếu xanh, làm phát sinh thủ tục hành chính, chưa đảm bảo tính pháp lý (*Chi tiết tại Báo cáo tiếp thu, giải trình kèm theo*).

Do đó, để đảm bảo tính đồng bộ, hiệu lực và giảm thủ tục hành chính, việc xác nhận dự án đầu tư thuộc Danh mục phân loại xanh để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước khi cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh cần được quy định trong các chính sách, quy định ưu đãi, hỗ trợ cụ thể khi các Bộ, cơ quan ngang Bộ theo chức năng, nhiệm vụ đề xuất Chính phủ hoặc Thủ tướng Chính phủ xem xét, ban hành theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền xem xét, ban hành trong thời gian tới.

2.3. Hiện trạng tổ chức, pháp luật và vướng mắc liên quan đến tín dụng xanh, trái phiếu xanh ở Việt Nam

Thời gian qua, Việt Nam đã và đang từng bước xây dựng quy định pháp luật để hình thành, phát triển tín dụng xanh, trái phiếu xanh. Tuy nhiên, đối chiếu giữa kinh nghiệm quốc tế với hệ thống tổ chức, pháp luật hiện hành ở Việt Nam cho thấy khuôn khổ pháp lý cho thị trường tín dụng xanh, trái phiếu xanh cần được hoàn thiện trong thời gian tới, cụ thể như sau:

a) Về hệ thống pháp luật hiện hành và những vướng mắc liên quan đến nội dung phân loại xanh, tín dụng xanh, trái phiếu xanh ở Việt Nam

Một là, pháp luật về bảo vệ môi trường:

Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 đã quy định về tín dụng xanh (Điều 149) và trái phiếu xanh (Điều 150). Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10 tháng 01 năm 2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường đã quy định chi tiết về lộ trình, cơ chế khuyến khích cấp tín dụng xanh và phát hành trái phiếu xanh (Điều 154, Điều 155, Điều 156, Điều 157). Đặc biệt, theo quy định tại khoản 1 của Điều 154³ Nghị định số 08/2022/NĐ-CP, các dự án đầu tư để được xem xét cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh bắt buộc phải chứng minh đáp ứng tiêu chí môi trường.

Theo quy định tại khoản 3 Điều 154 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP thì “*Việc xác nhận dự án thuộc Danh mục phân loại xanh được thực hiện theo đề nghị của chủ dự án đầu tư, chủ thể phát hành trái phiếu xanh có nhu cầu xác nhận để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước về tín dụng xanh, trái phiếu xanh theo quy định tại Nghị định này*”⁴. Tuy nhiên, hiện nay, phần lớn một số quốc gia, khu vực quy định việc xác nhận để giảm thiểu rủi ro về môi trường và tài chính, hạn chế việc tẩy xanh, tạo dựng niềm tin cho các nhà đầu tư. Chưa có quốc gia, khu vực nào quy định xác nhận để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà

³ Khoản 1, Điều 154: Dự án đầu tư thuộc lĩnh vực bảo vệ môi trường, dự án đầu tư mang lại lợi ích về môi trường quy định tại khoản 1 Điều 149 hoặc khoản 2 Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường và theo quy định tại Nghị định này được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh.

⁴ Khoản 3, Điều 154: việc xác nhận dự án thuộc danh mục phân loại xanh theo quy định tại khoản 2 Điều này được thực hiện theo đề nghị của chủ dự án đầu tư, chủ thể phát hành trái phiếu xanh có nhu cầu xác nhận để được hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước về tín dụng xanh, trái phiếu xanh theo quy định tại Nghị định này.

nước về tín dụng xanh, trái phiếu xanh như tại khoản 3 Điều 154 của Nghị định số 08/2022/NĐ-CP. Bên cạnh đó, các chính sách ưu đãi, hỗ trợ có liên quan đến dự án được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh ở Việt Nam rất đa dạng (ưu đãi về thuế, đất đai, lãi suất...), và thường được quy định tại các văn bản pháp luật chuyên ngành.

Hai là, pháp luật về tín dụng, trái phiếu:

Hiện nay, có một số văn bản pháp luật như: về phát hành trái phiếu doanh nghiệp (Nghị định số 153/2020/NĐ-CP, Nghị định số 65/2022/NĐ-CP, Nghị định số 08/2023/NĐ-CP), trái phiếu do Chính phủ phát hành (Nghị định số 95/2018/NĐ-CP⁵) và trái phiếu do chính quyền địa phương phát hành (Nghị định số 93/2018/NĐ-CP). Tuy nhiên, để áp dụng được các quy định về tín dụng xanh, tài chính xanh đòi hỏi các tổ chức, cá nhân phải tham chiếu cùng lúc nhiều văn bản pháp luật, một số thuật ngữ còn thiếu thống nhất giữa các văn bản (như *dự án xanh* trong Nghị định số 95/2018/NĐ-CP và *dự án đáp ứng tiêu chí môi trường để được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh* trong Nghị định số 08/2022/NĐ-CP; *trái phiếu chính quyền địa phương xanh* trong Nghị định số 93/2018/NĐ-CP và *trái phiếu xanh* do Chính phủ, chính quyền địa phương phát hành trong Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và Nghị định số 08/2022/NĐ-CP).

Ba là, pháp luật liên quan đến tổ chức xác nhận:

Đôi chiếu các tổ chức đáp ứng đủ yêu cầu có thể tham gia xác nhận từ kinh nghiệm quốc tế với quy định về ngành nghề kinh doanh có điều kiện trong Luật Đầu tư năm 2020 của Việt Nam cho thấy một số loại hình tổ chức có tiềm năng tham gia vào việc xác nhận bao gồm: tổ chức kiểm toán độc lập; tổ chức xếp hạng tín nhiệm; tổ chức đánh giá sự phù hợp; tổ chức kiểm định, hiệu chuẩn, thử nghiệm phương tiện đo, chuẩn đo lường. Tuy nhiên, hiện nay, chưa có quy định về việc xác nhận dự án thuộc Danh mục phân loại xanh trong các văn bản pháp luật có liên quan về các loại hình kinh doanh nêu trên⁶. Bên cạnh đó, kết quả nghiên cứu, tham vấn và rà soát các văn bản pháp luật về đánh giá sự phù hợp cho thấy việc giao cho các tổ chức nêu trên thực hiện xác nhận để hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước là không phù hợp cũng như thiếu căn cứ pháp lý.

Bốn là, pháp luật liên quan đến ưu đãi, hỗ trợ cho các dự án đầu tư cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh:

Theo quy định tại khoản 5 Điều 133 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP: “*Ngân sách nhà nước hỗ trợ lãi suất trực tiếp cho chủ đầu tư sau khi tất toán các khoản tín dụng trung, dài hạn để thực hiện các hoạt động bảo vệ môi trường theo Phụ*

⁵ Tại Điều 21 về trái phiếu xanh

⁶ Tổ chức kiểm toán độc lập theo quy định tại Nghị định số 17/2012/NĐ-CP ngày 13/3/2012 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật kiểm toán độc lập; Thông tư 69/2015/TT-BTC về Khuôn khổ Việt Nam về hợp đồng dịch vụ đảm bảo do Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành; (ii) Doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ xếp hạng tín nhiệm theo quy định tại Nghị định 88/2014/NĐ-CP ngày 26 tháng 09 năm 2014 của Chính phủ quy định về dịch vụ xếp hạng tín nhiệm; (iii) Tổ chức đánh giá sự phù hợp theo quy định tại Nghị định 107/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định về điều kiện kinh doanh dịch vụ đánh giá sự phù hợp.

lục XXX ban hành kèm theo Nghị định số 08/2022/NĐ-CP và dự án được cấp tín dụng xanh tại tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài Việt Nam. Chủ đầu tư cung cấp đầy đủ hồ sơ chứng minh dự án và chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính hiệu quả, chính xác về đối tượng được hưởng hỗ trợ lãi suất”. Tuy nhiên, theo quy định tại khoản 3 Điều 156 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP thì việc hỗ trợ lãi suất sẽ được xem xét, quyết định kể từ ngày 01/01/2026. Theo quy định về trái phiếu xanh tại Điều 157 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP thì chỉ có khoản ưu đãi, hỗ trợ về giá dịch vụ theo quy định của pháp luật về giá dịch vụ trong lĩnh vực chứng khoán và chính sách hỗ trợ, ưu đãi khác theo quy định của pháp luật. Ngoài ra, dự án đầu tư công sử dụng nguồn vốn từ phát hành trái phiếu xanh do Chính phủ, chính quyền địa phương phát hành được ưu tiên bố trí đủ vốn theo tiến độ thực hiện dự án trong kế hoạch đầu tư công trung hạn và hàng năm⁷.

Mục đích của việc “xác nhận” là để áp dụng đối với các chủ dự án đầu tư, chủ thể phát hành trái phiếu xanh có nhu cầu hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước. Tuy nhiên, hiện nay chưa có khoản ưu đãi, hỗ trợ cụ thể của Nhà nước đối với loại hình dự án này, dẫn đến khó xác định thời điểm xác nhận, hiệu lực của việc xác nhận, quy trình kiểm tra, giám sát, đánh giá và xử lý vi phạm nếu việc xác nhận không đúng, không chính xác. Dự thảo Danh mục phân loại xanh được xây dựng mới chỉ đề cập tới khía cạnh kỹ thuật nhằm nhận diện các dự án đầu tư đáp ứng tiêu chí môi trường để được cấp tín dụng xanh và phát hành trái phiếu xanh mà chưa bao quát được các khía cạnh tài chính của một dự án xanh (quản lý nguồn tiền thu được, chế độ báo cáo, xử phạt trong lĩnh vực tín dụng, trái phiếu...).

b) Danh mục phân loại xanh trong một số chiến lược, đề án, dự thảo văn bản có liên quan

Hiện nay, có một số chiến lược, kế hoạch, đề án do Thủ tướng Chính phủ ban hành đã giao một số nhiệm vụ về danh mục phân loại xanh cho các bộ, ngành có liên quan như: Quyết định số 1658/QĐ-TTg ngày 01 tháng 10 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn 2045 trong đó đã giao nhiệm vụ cho Bộ Kế hoạch và Đầu tư “*Huy động nguồn lực, điều phối các nguồn tài trợ trong và ngoài nước, nguồn tài chính khí hậu; xây dựng hệ thống tiêu chuẩn, tiêu chí phân loại xanh quốc gia; xác định những nhiệm vụ, dự án tăng trưởng xanh trọng điểm; xây dựng “Lộ trình hiện thực hóa các mục tiêu tăng trưởng xanh gắn kết với các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội theo hướng trung hòa các-bon”*”; “*các bộ, ngành chủ trì xây dựng tiêu chuẩn, tiêu chí phân loại xanh theo ngành và lĩnh vực quản lý, đảm bảo thống nhất với hệ thống tiêu chuẩn, tiêu chí phân loại xanh quốc gia*”. Đặc biệt, căn cứ theo Quyết định số 882/QĐ-TTg ngày 22 tháng 07 năm 2022 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030, Bộ Kế hoạch và Đầu tư cũng đang dự thảo một số văn bản về nội dung này như dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về ban hành

⁷ Khoản 8, Điều 157 của Nghị định số 08/2022/NĐ-CP

hệ thống ngành kinh tế xanh Quốc gia⁸; Nghị định về cơ chế thử nghiệm cho kinh tế tuần hoàn cũng đề xuất nội dung thử nghiệm chính sách về phân loại xanh⁹.

c) Kiến nghị của một số cơ quan, tổ chức

Ngày 07 tháng 12 năm 2023, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã nhận được Văn bản số 9575/VPCP-DMDN của Văn phòng Chính phủ về việc báo cáo tình hình doanh nghiệp tháng 11 năm 2023, trong đó yêu cầu Bộ Tài nguyên và Môi trường nghiên cứu, xem xét về kiến nghị của Ban IV tại Báo cáo số 17/Ban IV ngày 01 tháng 11 năm 2023 về việc Chính phủ sớm ban hành Nghị định về phân loại xanh, tín dụng xanh/tài chính xanh.

Tiếp đó, ngày 05 tháng 5 năm 2024, Bộ Tài nguyên và Môi trường nhận được Phiếu chuyên số 1079/PC-CPCP của Vụ Kinh tế tổng hợp thuộc Văn phòng Chính phủ về việc chuyển Văn bản số 16/CV-HHDNĐTNT ngày 17 tháng 4 năm 2024 của Hiệp hội Doanh nghiệp đầu tư nước ngoài. Trong đó, các khuyến nghị cho thấy việc hoàn thiện và ban hành Danh mục phân loại xanh là vấn đề cấp bách, cần gấp rút triển khai để Việt Nam có đầy đủ khung pháp lý phát triển thị trường tín dụng xanh, trái phiếu xanh. Đồng thời cũng cần xây dựng cơ chế chính sách hỗ trợ chuyển đổi xanh (thuế, phí, vốn, kỹ thuật, thị trường, quy hoạch, chiến lược phát triển...) của từng ngành/lĩnh vực một cách đồng bộ nhằm thu hút và phát huy hiệu quả của nguồn vốn tín dụng, trái phiếu xanh.

III. BÁO CÁO VÀ ĐỀ XUẤT

3.1. Tổng hợp một số vấn đề đặt ra liên quan đến tiêu chí môi trường, Danh mục phân loại xanh, việc xác nhận và tín dụng xanh, trái phiếu xanh ở Việt Nam

Trên cơ sở nghiên cứu, đánh giá thực trạng các vướng mắc, bất cập về tín dụng xanh, trái phiếu xanh tại Việt Nam và phân tích các bài học kinh nghiệm quốc tế, đồng thời căn cứ quy định tại khoản 5 Điều 149¹⁰, khoản 5 Điều 150¹¹ Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và kiến nghị của một số tổ chức cho thấy:

- Chưa có quốc gia nào trên thế giới thực hiện việc xác nhận để hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ như quy định tại khoản 3 Điều 154 của Nghị định số 08/2022/NĐ-CP, mục đích chính của việc xác nhận là để giảm thiểu nguy cơ rủi ro về tẩy xanh, tạo niềm tin cho các nhà đầu tư.

- Việc xác nhận để hưởng chính sách ưu đãi, hỗ trợ của nhà nước thường được áp dụng bởi các văn bản pháp luật về ưu đãi, hỗ trợ (cụ thể như đất đai, thuế, phí, lãi suất ...). Việc xác nhận dự án thuộc danh mục phân loại xanh rất đa dạng, tùy thuộc vào loại hình tín dụng hoặc trái phiếu do khác nhau về đối tượng, thời điểm, loại hình ưu đãi, hỗ trợ, quy mô, quy trình, thủ tục.

⁸ Công văn số 9547/BKHĐT-KHGD TNMT ngày 14 tháng 11 năm 2023 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc lấy ý kiến về ban hành Hệ thống ngành kinh tế xanh quốc gia.

⁹ Công văn số 7144/BKHĐT-QLKTTW ngày 30 tháng 8 năm 2023 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc cử cán bộ tham gia Ban soạn thảo, Tổ biên tập về cơ chế thử nghiệm phát triển kinh tế tuần hoàn và góp ý cho dự thảo hồ sơ Nghị định.

¹⁰ Khoản 5 Điều 149 “Chính phủ ban hành lộ trình thực hiện và cơ chế khuyến khích cấp tín dụng xanh”.

¹¹ Khoản 5 Điều 150 “Chính phủ quy định chi tiết Điều này”.

- Theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Quyết định Thủ tướng Chính phủ không quy định được đầy đủ các vấn đề liên quan đến trình tự, thủ tục, thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm.

- Hệ thống pháp luật, quản lý nhà nước về tín dụng xanh, trái phiếu xanh ở Việt Nam chưa đồng bộ như kinh nghiệm và khuyến nghị của quốc tế; một số nhiệm vụ xây dựng các văn bản pháp luật tại các chiến lược, đề án, Dự thảo có thể dẫn đến trùng lặp, không hiệu quả. Do vậy, kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo cần tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện.

3.2. Đề xuất

- Bộ Tài nguyên và Môi trường xin báo cáo và đề xuất Thủ tướng Chính phủ xem xét, ban hành tiêu chí môi trường, danh mục phân loại xanh để làm căn cứ pháp lý cho tổ chức, cá nhân xác định dự án đầu tư trong hoạt động cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh theo quy định tại Điều 149, Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, các Điều 154, 155, 156 và Điều 157 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP.

- Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, cơ quan ngang bộ có liên quan căn cứ vào Nghị quyết 29-NQ/TW ngày 17 tháng 11 năm 2022 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đẩy mạnh CNH-HĐH đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; khoản 5 Điều 149, khoản 5 Điều 150 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020; Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030 và Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030, tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện hệ thống tổ chức, quy định pháp luật về tín dụng xanh, trái phiếu xanh; đặc biệt nghiên cứu, đề xuất Chính phủ ban hành Nghị định về tín dụng xanh, trái phiếu xanh sau khi tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh được Thủ tướng Chính phủ ban hành để quản lý đồng bộ, hiệu quả và phù hợp với thông lệ quốc tế về tín dụng xanh, trái phiếu xanh; đồng thời việc ban hành Nghị định để bảo đảm quy định đầy đủ trình tự, thủ tục để giải quyết thủ tục hành chính về xác nhận dự án đầu tư thuộc danh mục phân loại xanh cơ chế thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động, tổ chức thực hiện xác nhận dự án đầu tư thuộc danh mục phân loại xanh và các nội dung có liên quan đến ưu đãi, hỗ trợ tín dụng xanh, trái phiếu xanh, bảo đảm phù hợp với yêu cầu quản lý và pháp luật về ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

TÀI LIỆU KÈM THEO

1. Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh.

2. Báo cáo tiếp thu, giải trình ý kiến của Văn phòng Chính phủ, Bộ Tài chính và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

3. Tờ trình số 88/TTr-BTNMT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ Tài nguyên và Môi trường.

4. Báo cáo Thuyết minh phục vụ xây dựng dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh.

Trên đây là Tờ trình về việc phê duyệt Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí môi trường đối với dự án đầu tư được cấp tín dụng xanh, phát hành trái phiếu xanh, Bộ Tài nguyên và Môi trường xin kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà (để báo cáo);
- Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Tư pháp, Tài chính;
- Ngân hàng Nhà nước Việt Nam;
- Lưu: VT, PC, MT, VP, VCLCSTNMT.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Công Thành